

Raport Końcowy

POWAŻNY INCYDENT 2020/1434

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

UL. CHAŁUBIŃSKIEGO 4/6, 00-928 WARSZAWA | TELEFON ALARMOWY 500 233 233

RAPORT KOŃCOWY

z badania zdarzenia lotniczego statku powietrznego o maksymalnym ciężarze startowym nie przekraczającym 2250 kg

POWAŻNY INCYDENT

ZDARZENIE NR – 2020/1434

STATEK POWIETRZNY – Samolot AT3 R100 / Cessna 150

DATA I MIEJSCE ZDARZENIA – 16 czerwca 2020 r., Warszawa-Babice

Niniejszy Raport jest dokumentem prezentującym stanowisko Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych dotyczące okoliczności zdarzenia lotniczego, jego przyczyn i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa, który został sporządzony na podstawie informacji znanych w dniu jego sporządzenia.

Badanie może zostać wznowione w razie ujawnienia nowych informacji lub zastosowania nowych technik badawczych, które mogą mieć wpływ na zmianę sformułowań dotyczących przyczyn, okoliczności i zaleceń dotyczących bezpieczeństwa zawartych w Raporcie.

Badanie zdarzenia prowadzone było jedynie w celu zapobiegania wypadkom i incydentom w przyszłości w oparciu o obowiązujące przepisy prawa międzynarodowego, Unii Europejskiej i krajowego. Badanie zostało przeprowadzone bez stosowania prawnej procedury dowodowej, obowiązującej inne organy zobowiązane do podejmowania działań w związku ze zdarzeniem lotniczym.

Komisja nie orzeka co do winy i odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 5 ust. 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im [...] oraz art. 134 Ustawy Prawo Lotnicze, sformułowania zawarte w Raporcie nie mogą być traktowane jako wskazanie winnych lub odpowiedzialnych za zaistniałe zdarzenie. W związku z powyższym wykorzystywanie Raportu do celów innych niż zapobieganie wypadkom i incydentom lotniczym, może prowadzić do błędnych wniosków i interpretacji.

Raport został sporządzony w języku polskim. Inne wersje językowe mogą być sporządzane jedynie w celach informacyjnych.

WARSZAWA 2021

Numer ewidencyjny zdarzenia:	2020/1434			
Rodzaj zdarzenia:	POWAŻNY INCYDENT			
Data zdarzenia:	16 czerwca 2020 r.			
Miejsce zdarzenia:	Lotnisko Warszawa Babice (EPBC)			
Rodzaj, typ statku powietrznego:	Samolot AT-3R100 / Cessna 150			
Znaki rozpoznawcze SP:	SP-RWG / D-ECNI			
Użytkownik / Operator SP:	ATO Runway / prywatny			
Dowódca SP:	Uczeń-pilot / pilot turystyczny PPL (A)			
Liczba ofiar / rodzaj obrażeń:	Śmiertelne	Poważne	Lekkie	Bez obrażeń
	-	-	-	3
Władze krajowe i zagraniczne poinformowane o zdarzeniu	ULC			
Kierujący badaniem:	Mieczysław Wyszogrodzki			
Podmiot badający:	Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych			
Pełnomocni Przedstawiciele i ich doradcy:	Nie dotyczy			
Skład zespołu badawczego:	Nie dotyczy			
Forma dokumentu zawierającego wyniki:	Raport Końcowy			
Zalecenia:	Nie było			
Adresat zaleceń:	Nie dotyczy			
Data zakończenia badania:	04 sierpnia 2021 r.			

1. Rodzaj zdarzenia

Poważny Incydent

2. Badanie przeprowadził

PKBWL

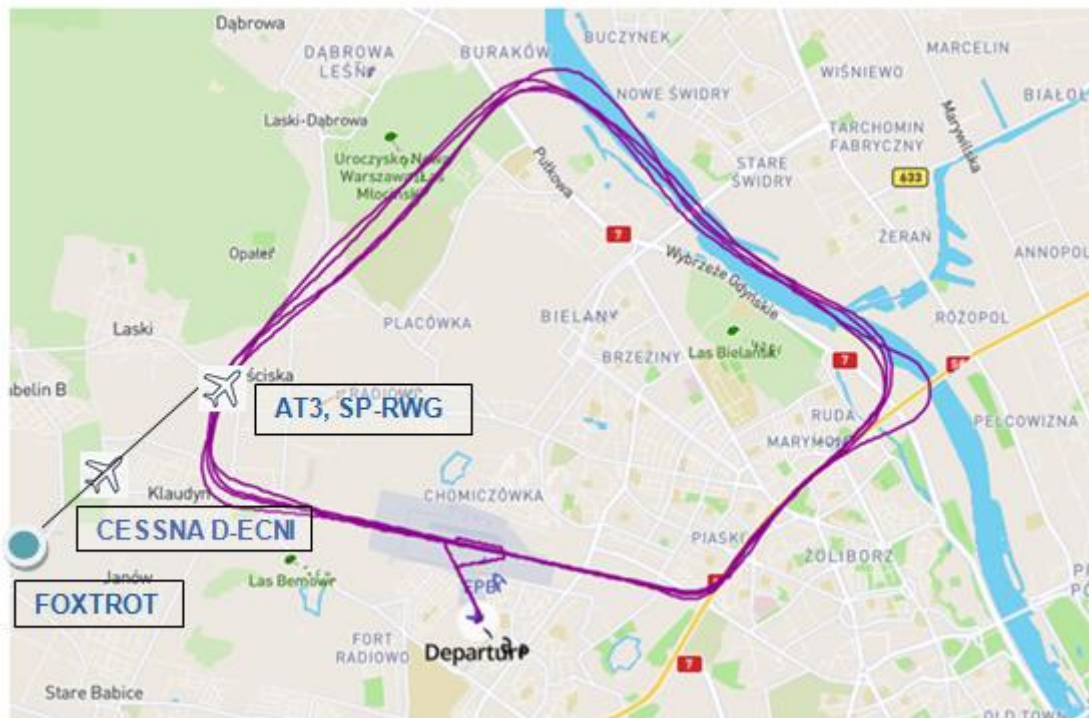
3. Data i czas lokalny zaistnienia zdarzenia

16 czerwca 2020 r. godz. 9:30 UTC¹

4. Miejsce startu i zamierzonego lądowania

Miejsce startu i lądowania Warszawa Babice (EPBC).

¹ Wszystkie czasy w raporcie UTC + 2h

Rys. 1. Ostatnie 4 loty po kręgu – zapis pobrany z komputera pokładowego samolotu AT3, SP-RWG [źródło: ATO Runway]

5. Miejsce zdarzenia

Lotnisko Warszawa-Babice.

6. Typ operacji

Lotnictwo ogólne.

7. Faza lotu

Lot po kręgu.

8. Warunki lotu

VMC, wg przepisów VFR, dzień.

9. Czynniki pogody

Warunki atmosferyczne bez wpływu na zdarzenie.

10. Organizator lotów

ATO Runway – AT3R100, znaki rejestracyjne SP-RWG;

Lot prywatny – Cessna 150, znaki rejestracyjne D-ECNI.

11. Dane dotyczące załogi

Pilot samolotu Cessna 150 D-ECNI, lat 51, posiadający licencję turystyczną PPL(A) wydaną przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w dniu 29 lipca 2010 r., SEP(L) ważne do 31 sierpnia 2020 r. Posiadał orzeczenie lotniczo-lekarskie 1 klasy ważne

do 10 września 2021 r., LAPL ważne do 10 września 2022 r. Nalot ogólny – około 1400 godzin. Pilot przed lotem był wypoczęty. Funkcja na pokładzie – dowódca samolotu. Posiadał bezterminowe świadectwo operatora radiotelefonisty.

Uczeń-pilot samolotu AT3, lat 45, w trakcie szkolenia lotniczego. Nalot do chwili zdarzenia – 28 godzin 37 minut. Posiadał orzeczenie lotniczo-lekarskie 2 klasy, LAPL ważne do 25 marca 2024 r.

12. Obrażenia osób

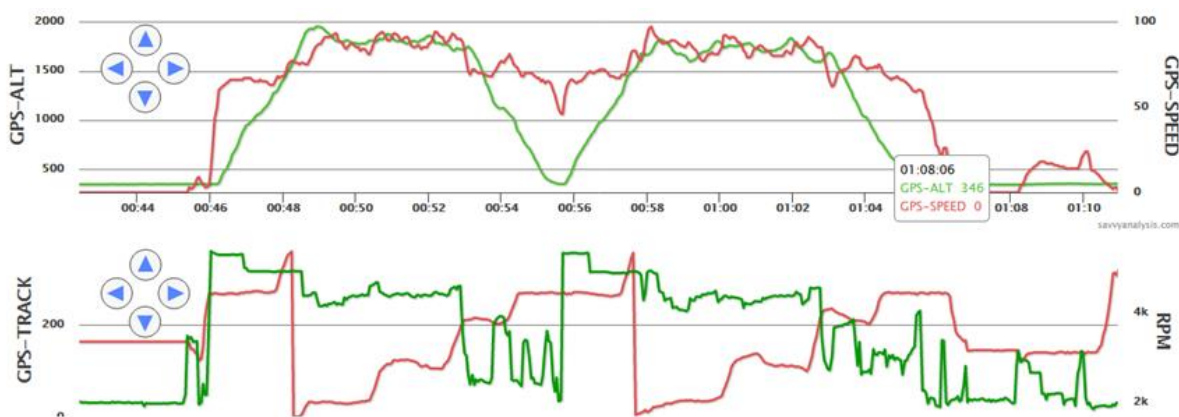
Nie było.

13. Uszkodzenia statku powietrznego

Nie było.

14. Opis przebiegu i analiza zdarzenia

W dniu 16 czerwca 2020 roku na lotnisku Warszawa-Babice uczeń-pilot wykonywał drugi samodzielny lot po kręgu z drogi startowej 28, samolotem AT3 o znakach SP-RWG. W trakcie wykonywania przez niego pierwszego zakrętu, instruktorka obserwująca lot samodzielny ucznia zauważyła, że z punktu nawigacyjnego „FOXTROT” lotniska Warszawa-Babice nadleciał inny samolot wchodząc również w krąg do pierwszego zakrętu. Była to Cessna o znakach D-ECNI. Pilot samolotu Cessna wyprzedził samolot AT3 i wylądował jako pierwszy. Pilot samolotu AT3 wylądował jako drugi.

Rys. 2. Zapis przedstawiający dwa loty samodzielne ucznia-pilota samolotu AT3

[źródło ATO Runway]

14.1. Opis zdarzenia

W dniu 16 czerwca 2020 roku około godziny 9:30 UTC na lotnisku Warszawa-Babice pilot instruktor oraz uczeń-pilot wykonywali loty kontrolne po kręgu samolotem AT3 o znakach SP-RWG w celu dopuszczenia ucznia-pilota do lotów samodzielnych. Loty odbywały się według przepisów VFR w dzień, z użyciem drogi startowej 28, zgodnie z programem szkolenia do licencji PPL(A).

Po wykonaniu dwóch kręgów z instruktorem i weryfikacji umiejętności, uczeń-pilot przystąpił do wykonywania lotów samodzielnych. W drugim locie samodzielnym,

kiedy był w trakcie wykonywania pierwszego zakrętu, będąc na wysokości około 1500 ft (rys. 2 – dane z komputera pokładowego), instruktor obserwująca lot z ziemi zauważyła, że nad samolot ucznia nadleciał inny samolot od strony punktu nawigacyjnego „FOXTROT”, wchodząc również w krąg do pierwszego zakrętu. Był to samolot Cessna o znakach rejestracyjnych D-ECNI.

Pilot Cessny wszedł w krąg do pierwszego zakrętu na wysokości 1500 ft, utrzymując pozycję po zewnętrznej granicy kręgu. Przez krótką chwilę widział samolot wykonujący lot do drugiego zakrętu. Oceniał jego odległość na około 200-300 ft z prawej i poniżej. W tym momencie stracił kontakt wzrokowy z samolotem AT3. W rezultacie samolot Cessna wyprzedził AT3 i wylądował jako pierwszy, samolot AT3 wylądował w kolejności jako drugi.

Po lądowaniu obydwu samolotów instruktor nadzorująca ucznia-pilota z samolotu AT3 przeprowadziła rozmowę z dowódcą samolotu Cessna, który stwierdził, że wszystko wykonał prawidłowo. Pilot Cessny oświadczył, że otrzymał informację od AFIS Babice o sytuacji na kręgu i zmienił częstotliwość na Babice radio. Samolot Cessna był pilotowany przez pilota z licencją PPL(A), który wykonywał lot wznawiający po długiej przerwie.

Uczeń-pilot kolejnych lotów w tym dniu nie wykonywał.

14.2. Ustalenia zespołu badawczego

- 1) Pilot samolotu Cessna posiadał ważną licencję, oraz badania lotniczo-lekarskie.
- 2) Uczeń-pilot samolotu AT3 posiadał ważne orzeczenia lotniczo-lekarskie.
- 3) Statki powietrzne były wpisane do ewidencji Rejestru Cywilnych SP.
- 4) Warunki atmosferyczne w dniu zdarzenia pozwalały na wykonanie lotów i nie miały wpływu na zdarzenie.
- 5) Statki powietrzne były ubezpieczone.
- 6) Uczeń-pilot loty samodzielne po kręgu wykonał poprawnie.
- 7) Pilot samolotu Cessna wykonał lot po kręgu nie zachowując odpowiedniej separacji w odniesieniu do samolotu AT3, tracąc kontakt wzrokowy z samolotem będącym na kręgu wyprzedził go i wylądował jako pierwszy.

15. Przyczyna zdarzenia

Przyczyną zdarzenia lotniczego było:

Brak właściwej separacji samolotu Cessna w odniesieniu do samolotu AT3, który wykonując lot po kręgu miał pierwszeństwo do lądowania.

16. Czynniki sprzyjające zaistnieniu zdarzenia

- 1) Brak odpowiedniego nadzoru kierującego lotami na lotnisku Warszawa-Babice nad ruchem SP w locie po kręgu.
- 2) Działania AFIS i kierującego lotami w jednej przestrzeni w jednym czasie na różnych częstotliwościach, bez współpracy.

17. Zalecenia dotyczące bezpieczeństwa

Nie sformułowano.

18. Propozycje zmian systemowych i/lub inne uwagi

Nie sformułowano.

19. Załączniki

Brak.

KONIEC

Kierujący zespołem badawczym

.....